

**Luonnon monimuotoisuus ja pölyttäväkasvien valinta,
viljely, maataloustuet ja tukitasot aurinkopaneelien
välialoilla**

05.06.2025

Antti Raininko

Kasvintuotannon asiantuntija

ProAgria Länsi-Suomi

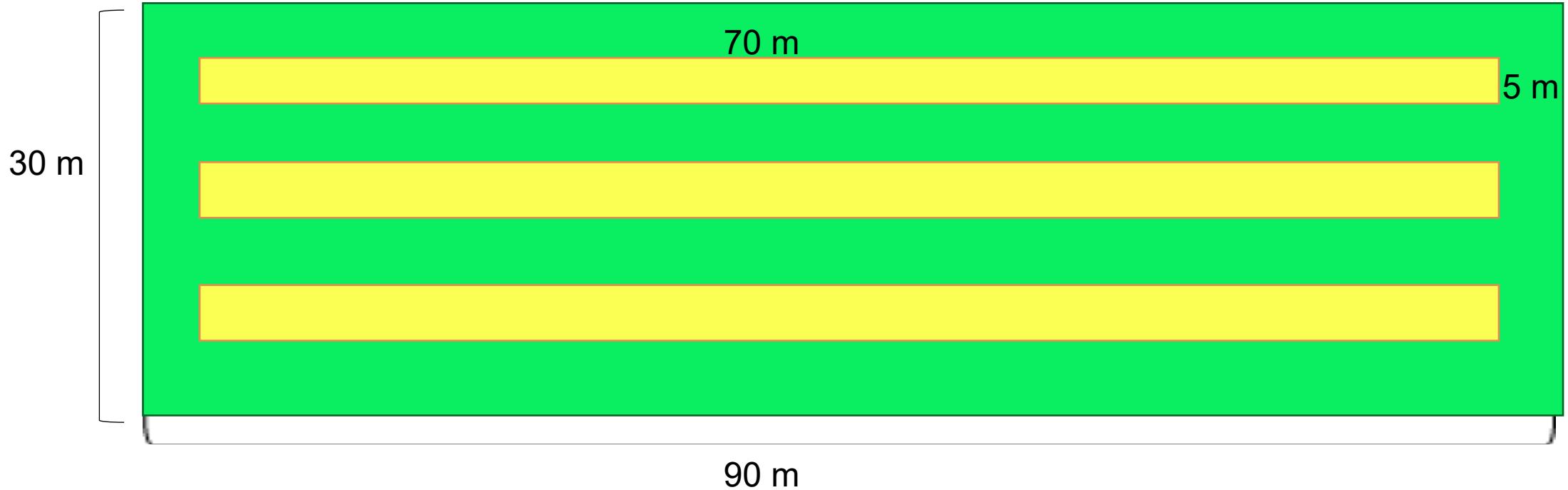
Yleistä

- Aurinkosähkön- ja maataloustuotannon yhdistäminen mahdollista ja järkevää.
- Laaja kokonaisuus, jota koskettaa sekä maataloustuotannon, että sähköntuotannon lainalaisuudet

Jotkut näistä menevät kuitenkin ristiin!

- Aurinkosähkön tuotantoalueella harjoitettavaa maataloustoimintaa koskevat maataloustukien osalta mm. seuraavat ehdot
 - Alan oltava maatalousmaata ja viljelyskelpoista
 - Alalla oltava todellinen mahdollisuus tuottaa satoa
 - Maatalousmaata oltava yhteensä vähintään 5 ha
 - **Alan pääasiallinen käyttötarkoitus oltava maataloustoiminta**
- Tukea voidaan maksaa vain aurinkopaneelien väliin jääville aloille. → Peruslohkon pinta-alasta vähennetään paneelien alle jäävä pelto pinta-ala. Tuki haetaan ja maksetaan muuten normaalisti vuosittain.
- Jos paneelit esim. ojan päällä, joka ei muutenkaan pinta-alassa, vähennystä ei tule.

Havainnekuva

- Peruslohkon pinta-ala 2,7 ha
- Aurinkopaneelien alle jäävä ala 1,05 ha
- Alue, joka oikeutettu maataloustukiin 1,65 ha

Miksi valita pölyttävä/monimuotoisuuskasvi?

- Yleensä helppohoitoinen
- Maisemallisesti nätti
- Ylläpitää ja lisää luonnon monimuotoisuutta
- Taloudellisesti järkevä vaihtoehto
- Sopii hyvin yhteen aurinkosähkötuotannon kanssa
- Pohdittavaa
- Monimuotoisuuskasvin funktio?
- Taloudellisesti/tuotannollisesti järkevää käyttö välialoille vai ”lisätukea” aurinkosähkön tuotantoon?
- Jos tukien väärinkäyttöä/väärinkohdentumista laajasti → Tukiehtoihin voi tulla lisärajoituksia tai leikkureita. (Näitä jo nyt käytössä)
- Hallinnolle pystyttävä osoittamaan eri tuotantomuotojen riippumattomuus toisistaan

Tukitekniset termit: Monimuotoisuuspelto, luonnonhoitopelto, säilörehunurmi, viherlannoitusnurmi, pölyttäjäpelto

- Kasveista yms. puhuttaessa huomioitava, ”kansankielinen” nimi sekä tukitekninen nimi
- Samat kasvit/kasvustot mahdollista ilmoittaa eri nimillä
- Esim. apilaa sisältävä nurmisekoitus voi olla sekoitussuhteesta riippuen teknisesti sekä säilörehunurmi, luonnonhoitonurmi, viherkesanto tai viherlannoitusnurmi. → Tukitekniisiä termejä → Eroja tukitasoissa ja viljelyvaatimuksissa.
- Kaikki siemenseokset jossa useisiin eri kasviryhmiin (apilat, nurmet, viljat jne.) kuuluvia kasveja ovat teoriassa monimuotoisuuspeltoja. → Eivät kuitenkaan tukiteknisesti
- Tukiteknisesti monimuotoisuuspeltoja ovat vain joko pölyttäjähönteis- riista-, niitty, hanhi- tai maisemapelloiksi ilmoitetut kasvustot → Yleensä vain perustamisvuosi, siitä eteenpäin luonnonhoitopeltoja.
- Monimuotoisuuspelloillakin keskinäisiä eroja: Riistapellot sisältävät usein viljaa ja rehukasveja, maisemapellot taas erilaisia kukkia ja niittypellot luonnonheiniä ja kasveja
- Muistisääntö; alle 20 % apilaa → Luonnonhoitonurmi. Yli 20 % → Säilörehunurmi
- Lyhyesti: Käsitteet merkitykset ja vaatimukset menevät ristiin rastiin → Oltava tarkkana

Välialojen viljely käytännössä

- Välien oltava riittävän suuret työkoneille. Järkevä väli minimissään 6-7 metriä.
- Kasvuston oltava mieluusti helppohoitoinen, varjostamaton ja kulutuksen kestävä. Sen on myös estettävä rikkakasvien leviäminen, pusikoituminen ja ylläpidettävä pelto maatalouskäytössä → Todistettava pellolla tuotettavan jotain
- Mitä tämän lisäksi huomioitava?
- Maaperän fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet: pH, maalaji, multavuus, tiivistyminen, sateen/poudankesto jne.
- Infran rajoitteet: Paneelit, runkorakenteet, aidat, kaapelit, huoltotyöt
- Tukipolitiikka

Pilottikohteiden esittely

Hybridituotantoalue A

- Pinta-ala 2,5 ha
- Viljelyssä kymmeniä vuosia
- Maalaji multamaa
- pH 6,2 (Viljavuusarvo: korkea)
- Maataloustukikelpoinen

Hybridituotantoalue B

- Pinta-ala 2,5 ha
- Vanha turvesuo, nosto lopetettu 2019
- Muutamia kertoja viljelty kauraa
- pH, 5,0 (Viljavuusarvo: huononlainen/välttävä)
- Ei oikeutettu maataloustukeen

Pilottikohteille mahdollisia kasvustoja

Hybridialue A

- Kumina 22 kg/ha
- Monimuotoisuusniitty-Diana 12 kg/ha
(Riistasien: Jäykkänata 75 %, Kumina 15 %, Hunajakukka 5 %, Päivänkakkara 3 %, Ruiskaunokki 2 %)
- Aurinkopuisto-Diana 12 kg/ha
(Riistasien: Valkoapila 32%, puna-apila 15%, punanata 32%, niittynurmikka 8%, heinäratamo 5%, hunajakukka 5%, päivänkakkara 3%)
- Monivuotinen siemenseos, Peltö 20 kg/ha
(Naturcom: 30 % niittynurmikka Balin. 25 % punanata Gondolin. 25 % puistopunanata Casanova. 5 % puna-apila Selma, ympätty. 5 % juuriapila, ympätty. 5 % valkoapila Aberlasting, ympätty. 5 % alsikeapila Aurora, ympätty.)
- Oma-seos 12 kg (60 % puna-nataa, 40 % puna-apilaa)

Hybridialue B

- Monimuotoisuusniitty-Diana 12 kg/ha
- Aurinkopuisto-Diana 12 kg/ha
- Monivuotinen siemenseos, Turve 20 kg/ha
(Naturcom: 30 % niittynurmikka Balin. 25 % punanata Gondolin. 25 % puistopunanata Casanova. 15 % alsikeapila Aurora, ympätty. 5% valkoapila Aberlasting, ympätty.)
- Oma seos 12 kg/ha (60 % puna-nataa, 40 % alsikeapilaa)

Eri kasvien tukiehtoja/viljelykäytänteitä

- Kumina → Rikkakasvien torjunnasta riippuen kasvusto kestää 2-4 vuotta. Torjunta joko niittäen tai kasvinsuojeluaineilla. Ei tukirajoituksia. Kuminan jälkeen mielusti toinen kasvi.
- Monimuotoisuusniitty Diana → Ilmoitetaan monimuotoisuuspelto niittynä ensimmäiset 2 vuotta, siitä eteenpäin luonnonhoitonurmi.*
- Aurinkopuisto Diana → Ilmoitetaan monimuotoisuuspelto maisemana ensimmäinen vuosi, siitä eteenpäin luonnonhoitonurmi*
- Monivuotiset siemenseokset pelto ja turve → Viherlannoitusnurmina **max. 3 vuotta**. Tästä eteenpäin luonnonhoitonurmia*
- Apilat+punanadat → Säilörehunurmia
- *Luonnonhoito-, viherlannoitus-, ja monimuotoisuuspeltojen osuus tukia haettaessa kokonaispinta-alasta max. 25%. Jos ylittää → Ylimenevältä osalta ei makseta ekojärjestelmätukea ja ympäristökorvausta
- *Luonnonhoitopelto ja säilörehunurmi kerryttävät pysyvää nurmea → Max 5 vuotta, jonka jälkeen päätyy pysyväksi nurmeksi ellei välissä viljellä jotain muuta kuin nurmea, esim. kauraa
- Kasvustot kannattaa uusia n. 4-5 vuoden välein perinteisin keinoin → Osoitetaan peltoja oikeasti hoidettavan
- Luonnonhoitopellot olleet tähän asti ”kylvä ja unohda”-tyyppisiä → Nyt alettu tarkastelemaan kriittisesti, joten sielläkään ei voi kasvaa ihan mitä vaan

Tukitaulukko Hybridituotantoalue A

10

Tukitasot perustamisvuonna

Tukitasot seuraavana vuonna

Kylvetty seos/ tuki	Kumina	Monimuotoisuusniitty Diana	Aurinkopuisto Diana	Punanata+puna-apila	Monivuotinen siemenseos, pelto	Kumina	Monimuotoisuus niitty Diana	Aurinkopuisto Diana	Puna-apila+punanata	Monivuotinen siemenseos, pelto
Tukiteknen nimi	Kumina	Monimuotoisuuspelto, Niitty	Monimuotoisuuspelto, Maisema	Säilörehunurmi	Viherlannoitusnurmi	Kumina	Monimuotoisuus pelto, Niitty	Luonnonhoitonurmi	Rehunurmi	Viherlannoitusnurmi
Perustulotuki+uudelleenjakotuki	157 €	157 €	157 €	157 €	157 €	157 €	157 €	157 €	157 €	157 €
Ekojärjestelmätuki	40 €	310 €**	310 €***	40 €	120 €	40 €	310 €	105 €	40 €	120 €
Luonnonhaitta korvaus	217 €	217 €	217 €	217 €	217 €	217 €	217 €	217 €	217 €	217 €
Ympäristökorvaus	113 €	0	0	45 €	0	113 €	0	0	45 €	0
Saneerauskasvi-lohkokohtainen lisätoimenpide	190 €*					0				
Yhteensä	726€/ha	684€/ha	684€/ha	459€/ha	494€/ha	527€/ha	684 €/ha	479€/ha	459 €/ha	=494 €/ha

*Maksetaan vain ensimmäisen vuoden kuminalle

**Maksetaan kahdelle vuodelle

***Maksetaan vain yhdelle vuodelle

HUOM! Tukitasot ohjeellisia ja voivat elää vuosittain
Uusi Cap-kausi 2028→Rajutkin leikkaukset mahdollisia

Mites sitten ne menot? Hybridialue A, €/ha

11

Kustannukset perustamisvuonna

Kustannukset seuraavana vuonna

Kasvi/toimenpide	Kumina	Monimuotoisuus Diana	Aurinkopuisto Diana	Puna-apila+ punanata	Monivuotinen siemenseos, pelto	Kumina	Monimuotoisuus Diana	Aurinkopuisto Diana	Puna-apila+ punanata	Monivuotinen siemenseos, pelto
Kalkki										
Lannoite Y3, * 100 kg "starttityppi"	60 €	60 €								
Siemen	65 €	204 €	151 €	70 €	XX					
Kasvinsuojeluaine** Fenix+Goltix	80 €									
Perusmuokkaus	45 €	45 €	45 €	45 €	45 €					
Äestys	41 €	41 €	41 €	41 €	41 €					
Kylvö	67 €	67 €	67 €	67 €	67 €					
Kasvinsuojelu	21 €									
Niitto	40 €			40 €	40 €	40 €		40 €	40 €	40 €
Yhteensä	419 €/ha	417 €/ha	364 €/ha	263 €/ha	193 € +siemen	40 €/ha	0 €/ha	40 €/ha	40 €/ha	40 €/ha

*Maltillinen peruslannoitus riittävän rehevän kasvuston saamiseksi

**Huomattavasti kevyempi kasvinsuojelu vrt. sadonmuodostus tarkoitukseen
Työkustannukset urakointihintoja, sis. muuttuvat ja kiinteät kulut+palkat

ANTTI RAININKO 25.6.2025

Hybridialue B

- Maataloustukikelvotonta, vain kuluja, toisaalta ei myöskään rajoituksia

Kustannukset kylvövuonna

Kustannukset seuraavana vuonna

Kasvi/toimenpide	Alsikeapila +punanata	Monimuotois uus Diana	Aurinkopelto Diana	Monivuotinen siemenseos, turve	Alsikeapila +punanata	Monimuotois uus Diana	Aurinko pelto Diana	Monivuotinen siemenseos, pelto
Kalkki 5 tn	215 €	215 €	215 €	215 €				
Lannoite y3 100 kg "Starttityppi"		60 €						
Siemen	110 €	204 €	151 €	XX				
Kasvinsuojeluaine								
Perusmuokkaus	45 €	45 €	45 €	45 €				
Äestys	41 €	41 €	41 €	41 €				
Kylvö	67 €	67 €	67 €	67 €				
Kasvinsuojelu								
Niitto	40 €				40 €		40€	40 €
Yhteensä	518 €/ha	632 €/ha	519 €/ha	Väh. 368 €/ha	40 €/ha	0	40 €/ha	40 €/ha

Tulos

Hybridituotantoalue A

Perustamisvuosi

Seuraava vuosi

Kasvi	Kumina	Monimuotoisuus Diana	Aurinkopuisto Diana	Monivuotinen siemenseos, pelto	Puna-apila+ punanata	Kumina	Monimuotoisuus Diana	Aurinkopuisto Diana	Puna-apila+ alsikeapila	Monivuotinen siemenseos pelto
Tuet	726 €	684 €	684 €	494 €	459 €	527 €	684 €	479 €	459 €	494 €
Menot	419 €	417 €	364 €	193 €+siemen	263 €	40 €	0 €	40 €	40 €	40 €
Tulos	307 €/ha	267 €/ha	320 €/ha	Max 301 €	196 €	487 €/ha	684 €/ha	439 €/ha	410 €/ha	454 €

Hybridituotantoalue B

Kasvi	Alsikeapila+ punanata	Monimuotoisuus Diana	Aurinkopuisto Diana	Monivuotinen siemenseos, turve	Alsikeapila+ punanata	Monimuotoisuus Diana	Aurinkopuisto Diana	Monivuotinen siemenseos, turve
Menot	518 €	632 €	519 €	Väh 368 €	40 €		40 €	40 €
Tappio	-518 €/ha	-632 €/ha	-519 €/ha	Väh -368 €	-40 €/ha		-40 €/ha	-40 €/ha

- Tulokset suuntaa-antavia, eivät absoluuttisia totuuksia. Tukitaso, todelliset kustannukset, maaperän ominaisuudet, kasvuston uusimistarve yms. kaikki vaikuttavat tulokseen
- Monimuotoisuutta ylläpitävien ja sitä lisäävien kasvustojen perustaminen kallista. →Kompensoidaan korkeammalla tuella. Valuuko siemenkustannuksiin?
- Poliittinen paine tukien kohdentamisesta ruuantuotantoon→ Tukitasojen lasku tulevaisuudessa?

Yhteenvetona

- Maataloustuotannon ja aurinkosähkötuotannon yhdistämisessä on ”monta monessa” olevaa asiaa
- Monimuotoisuuskasvustot hyvin tukivetoisia
- Tuotto-kulu suhdetta kannattaa miettiä tarkkaan. Joskus matalamman tuen kasvi voi olla kannattavampi
- Oikein perustettuna ja hoidettuna kasvustot pitkä-ikäisiä, tukikelpoisia ja asiansa ajavia
- Tukipolitiikka rajoittaa sekä kannustaa → Huomioitavista asioista esityksen alussa vain pintaraapaisu
- Mitä tulevaisuudessa tapahtuu? Kukaan ei tiedä.
- Aina jos mahdollista päästä Win Win tilanteeseen, siihen kannattaa pyrkiä!

ProAgria

Kiitos!

**Ota seurantaan ProAgria
Länsi-Suomen somet:
Ig: proagrialansi
Fb: ProAgria Länsi-Suomi**

#onnistummeyhdessä